

Онкович Г.В.

ПВНЗ «Київський медичний університет»

м.Київ, Україна

e-mail: onkan@ukr.net

Професійно-орієнтовані авторські сторінки в соціальній мережі як спосіб підвищення фахової самоосвіти

Постановка проблеми. Свого часу ми вже звертали увагу на потенційні можливості професійно-орієнтованої медіаосвіти у вищій школі, яка сприяє формуванню медіа- та інформаційної грамотності майбутніх фахівців [4; 5; 6; 7; 8], розкривали зміст термінів "інформаційна грамотність", "медіаграмотність", "медіаінформаційна грамотність" та "медіакомпетентність фахівця", поданих як у дослідженнях зарубіжних науковців, так і в працях українських дослідників [1; 2; 9; 10], обґрунтовували необхідність розуміння "парасолькового" поняття "медіаінформаційна грамотність" як одного із базових у сучасному суспільстві знань. Сьогодні доцільність упровадження у систему вищої освіти нових курсів із метою формування професійної компетентності майбутнього фахівця не викликає сумнівів [3]. Без сучасних засобів, зокрема, медіаосвітніх технологій навчальним закладам не обійтися.

Огляд останніх досліджень і публікацій з проблеми засвідчує прискорений темп їх упровадження. Досить назвати дисертаційні роботи Р.Бужикова, Ю.Горун, І.Гуріненко, Н.Духаніної, О.Каліцевої, І.Сахневич, О.Янишин та ін., щоб пересвідчитися в розмаїтті можливостей медіаосвітнього підходу в осучасненні навчального процесу. Ці дослідники розглядали технології використання медіазасобів у навчанні майбутніх економістів, редакторів, інспекторів-пожежників, інженерів комп'ютерних наук, юристів, інженерів нафтогазової промисловості, документознавців, пропонували авторські методики. Проте розвиток інформаційної й медіаграмотності

спонукає до творення нових медіапродуктів, й освітяни активно долучаються до цього процесу.

Завдання дослідження. Наша мета наразі – привернути увагу освітянського загалу до можливостей використання у навчальному процесі «педагогічних» авторських сторінок із соціальних мереж - до блогів, авторами яких є педагоги-практики і яким ми даємо визначення «педагогічна блогодидактика». Сьогодні особисті сторінки стають джерелом узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду, ефективним засобом підвищення професійної компетентності педагога, сприяють його самоосвіті. Деякі з них – професійно-орієнтовані, й стали **матеріалом дослідження**. Вони частково представлені на нашій сторінці «Педагогічна блогодидактика» [<https://www.facebook.com/groups/157912791489994/>], за допомогою якої ми привертаємо увагу загалу до можливостей авторських блогів у поширенні передового досвіду педагогів-новаторів. Завдяки їм педагоги-блогодидакти мають поле для поширення власного досвіду, ознайомлення з набутками колег. Сторінкою користуються вчителі-предметники. Особливо ж вона корисна молодим педагогам, котрі мають майданчик для самоудосконалення і набуття професійної компетентності з опертям на досвід старших - креативних, одержимих, натхненних колег, для яких педагогічний пошук давно символізує Творчість.

Виклад основного матеріалу дослідження. Серед педагогів-новаторів – Галина Корицька, автор власне створених науково-методичних електронних ресурсів: «Камертон філолога» (<http://korucja50.blogspot.com>), «Камертон філолога: відлуння»; «Обрії науковця-філолога» (<http://korucja.wix.com/korucjalabzp>). Вона розробила науковий, навчально-методичний ресурс «Хмарний кабінет Галини Корицької» (<http://s-edu.org.ua/korucjazp>), де забезпечується навчання вчителів української мови та літератури із проблеми електронної лінгводидактики, проектування українськомовного електронного освітнього середовища. Г.Р. Корицька — педагог, науковець, автор науково-методичних електронних ресурсів, нині

працює в комунальному закладі «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради. Фахівець в галузі педагогіки, методики викладання української мови та літератури, розвитку професійної майстерності вчителів-словесників. Має досвід викладача в системі післядипломної педагогічної освіти. Інтернет-ресурси Г.Р.Корицької для освітян – «чудовий інструмент для настроювання струн глибоких учительських і чистих дитячих душ та сердець».

Блог Ольги Криворотенко, учителя української мови та літератури КЗ "Ганнівський НВК "СЗШ-ДНЗ" Верхньодніпровського району Дніпропетровської області – «Дивосвіт» [<https://krivorotenko.blogspot.com/>]. На головній сторінці представлено змістове наповнення її блогу: Нормативно-правове забезпечення, Наука-практиці, Українська мова, Українська література, Література рідного краю, Факультативи, курси за вибором, Творча відеомайстерня, Філологічна студія "Дивосвіт", Публікації, Презентації, Цікаве з інтернету, Позакласна робота з предмету, Сайти, блоги для філологів, Кабінет української мови та літератури, Класному керівникові, Хронологія професійної діяльності, Душі криниця, Зворотний зв'язок. Як бачимо, навіть рубрик перелік викликає зацікавленість.

Кілька напрочуд гарних сторінок має і вчителька української мови та літератури СЗШ I-III ст. №4 м. Гайсин Вінницької області Наталія Немировська [<https://natalianemirovska.blogspot.com>]. Вона, до речі, першою підхопила наше поняття «блогодидактика» зі сторінки «Медіашкола професора Ганни Онкович» й використала його на науковій конференції «Михайло Стельмах у новітніх парадигмах наукового знання» під час презентації доповіді "Використання блогодидактики в контексті вивчення життєтворчості Михайла Стельмаха" з нагоди 105-річчя письменника. Наразі на її блозі є сторінка «Використання блогодидактики на уроках української літератури». Про себе вона пише: «Я - вчитель за покликанням», «Не дарма хтось сказав, що цінність школи дорівнює цінності учителя», «Я люблю на уроках експериментувати : уроки-подорожі, уроки-дискусії, квест-ігри, усього не перелічити. Люблю, щоб

діти на уроці були живими: висловлювали свої думки, не боялися хибної відповіді, підтримували один одного, активно включалися в обговорення. А для цього мало просто знати свій предмет - треба обоювати дві речі: дітей і науку, яку ти будеш доносити до своїх учнів», «А я не вмію стояти на одному місці - мені потрібен рух, рух вперед. Учитись ніколи не пізно. Учитись - це круто. Учитись разом із учнями, учити учнів..., навчити їх вчитись, провокувати виникнення бажання отримати потрібну інформацію», «А ще я у постійному пошуку: як придумати якісь цікавинки, конкурси та ...звичайні уроки»....

Ми представили кілька блогів учителів української мови та літератури, проте на нашій сторінці їх набагато більше. Прислужаться вчителям-предметникам на працювання О.Г. Білан із Лубенської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів №6, М.Г. Заболотнюк із Багринівської ЗОШ І-ІІІ ступенів Чернівецької області, Г. В. Гайворонської із Кам'яногребельського НВК "ЗОШ І-ІІ ступенів - дитячий садок" Сквирського району Київської області, вчительки з Кіровоградщини Світлани Шевченко. Наша сторінка представляє працювання не тільки вчителів української мови та літератури, а й українознавства, інших дисциплін. Блогодидакт-українознавець із Запоріжжя Ганна Черкаська про себе пише так: «Пенсіонер із діагнозом: "Учитель". Сповідую п'ять "К": книжки, квіти, коти, кава, комп». Її блог «Українська історія» [<http://uahistory.com/>] має рубрики «Мовні забавки», «Історичні події», «Сучасність», «Видатні люди», «Форуми», які постійно поповнюються і давно стали джерелом актуальної інформації для філолога, історика, українознавця. Один із блогів вчителя основ здоров'я Запорізької гімназії № 11 Топчій Ірини Вікторівни буде цікавий всім, хто підтримує здоровий спосіб життя. Інший її блог – як учителя трудового навчання, містить матеріали не тільки з предмету, а й з досвіду роботи класного керівника, фахівця з охорони праці, голови ПК, з використання ІКТ.

Для наочності під час уроків учителі-новатори широко застосовують мультимедійні технології: презентації, перегляд відеосюжетів, прослуховування аудіозаписів, заохочують учнів для створення проєктів-презентацій і їх захист

на уроках. Важливим складником навчально-виховного процесу є залучення учнів до позакласної роботи, під час організації і проведення якої формується пізнавальний інтерес до предмета, удосконалюються уміння і навички, виховання ініціативи, самостійності, творчих здібностей. Готуючись, школярі оволодівають багатьма необхідними вміннями й навичками: користуються довідковими виданнями, здійснюють інформаційний пошук, виступають перед аудиторією, організовують конкурси, свята. У ході позакласних заходів із опертям на медіа, як і на уроках, школярі удосконалюють мовну, мовленнєву, комунікативну, соціокультурну компетенції. Цьому сприяють також проведення тижнів української мови та літератури, мовознавчих турнірів, брейн-рингів, свят та виховних годин, присвячених творчості поетів та письменників. Цікавими для загалу є літературні вечори, інсценізації, вікторини, семінари, науково-практичні конференції. З метою розвитку творчих здібностей учнів педагоги-новатори залучають їх до випуску стіннівок, сайтів, участі у конкурсах-захистах науково-дослідницьких робіт Малої академії наук, районних літературних конкурсах та фестивалях.

Висновки з цього дослідження та перспективи. Медіа відкривають для освітянина нові можливості, завдяки їм навчання стає продуктивнішим і цікавішим - осучасненим. Медіатехнології урізноманітнюють методи, форми та прийоми навчання, створюють комфортні умови для цього. Передовий досвід педагогів-новаторів, відтворений в їхніх авторських блогах в інтернет-просторі, дають можливість підвищувати професійну компетентність не тільки шкільного учителя, стають джерелом самоосвіти впродовж життя, базою для самоудосконалення і прикладом для наслідування інших фахівців.

Література:

1. Горун Ю.Н. К определению понятий «медиаобразование», «медиакомпетентность», «медиаграмотность» // Медиафера и медиаобразование: специфика взаимодействия в современном социокультурном пространстве [Электронный ресурс] : сборник статей. – Могилев : Могилев. институт МВД, 2015. – С. 103 – 113. – Загл. с экрана.
2. Каліцева О.В. Застосування медіаосвітніх технологій у процесі навчання фахового мовлення майбутніх юристів // Наукові записки

Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. 2013. -- № 3. – С. 144-147.

3. Медіадидактика вищої школи: програми спецкурсів /за наук. ред. д. пед. н., проф. Г.В. Онкович // Г.В. Онкович, К.Є.Балабанова, І.Ю.Гуріненко, Н.М.Духаніна, А.Д.Онкович, І.А. Сахневич, О.К.Янишин. – К.: Логос, 2013. -195 с.

4. Онкович, А. В. Медиаобразование: «Журналистика для всех», «предметное» или «профессионально-ориентированное»? / А. В. Онкович // Медиаобразование. – 2015. – № 1. – С. 18–29.

5. Онкович Г. Професійно-орієнтована медіаосвіта у вищій школі / Г. Онкович // Вища освіта України. - 2014. - № 2. - С. 80-87. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou_2014_2_14.

6. Онкович Г.В., Онкович А.Д. Нове в медіаосвіті: вікідидактика // Мова і культура (Науковий журнал). – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. – Вип. 19. – Т. V (185). – 332 с. – С. 249 – 260.

7. Onkovych N. Knyhospalah (flashbook) didactics as media education technology) // Актуальні дослідження в соціальній сфері : матеріали восьмої міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 травня 2017 р.) / гол. ред. В. В. Корнешук. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 332 с. - С. 309 – 310.

8. Онкович, Ганна. Засоби масової інформації у навчанні мови (українознавчий аспект) // Дивослово : Укр. мова й літ. в навч. закл., 1997. - № 5/6. – С.19-24.

9. Федоров А.В., Онкович Г.В., Левицкая А.А. Светское и теологическое медиаобразование // Scholars' Press, 2018. – 320 с. <https://www.science-community.org/uk/node/185186>

10. McLuhan M. Understanding Media: The Extensions of Man. — N.Y.: McGraw Hill. — 1964 с.

Opryshko N.

*Kharkiv National Automobile
and Highway University*

Kharkiv, Ukraine

Rodrigues R.

Texas A&M University-Commerce

Texas, US

The intensive course of the language training: methods and approaches

Every day in the education sector there are some new developments, programs, teaching techniques and all sorts of other innovations. Old, or, as they can be called,